

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/9
KARAR NO : 2026/46
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: Davacının satın aldığı araca, asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan maddi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gözetilerek ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : S. E.
Vekili : Av. E. K.
Davalı : Emniyet Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. H. D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkiline ait plakalı, 1990 model BMW marka aracın, noter satı i lemi ve trafik tescil kayıtlarına güvenilerek satın alınıp adına tescil edilmesine ra men, Ankara Cumhuriyet Ba savcılı mın 2022/4881 sayılı soru turması kapsamında aracın "change" oldu u de erlendirilerek el konuldu unu, müvekkilinin bu durumu tespit etme imkânının bulunmadı mını, motorlu araçların tesciline ili kin denetim ve kayıtların do rulu unu sa lama yükümlülü ünün davalı idareye ait oldu unu, tescil i leminin kusurlu yürütülmesi nedeniyle müvekkilin zarara u radı mını, zararın idareye yapılan ba vuruya ra men giderilmedi ini ileri sürerek, davalı Emniyet Genel Müdürlü ünün hizmet kusuru nedeniyle, fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla imdilik 1.000 TL maddi zararın tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 24/09/2024 tarih ve E.2024/32, K.2024/116 sayılı kararı** ile, uyu mazlı ın çözümünün idari yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle, HMK'nin 114/1-b ve 115/2 maddeleri gere ince davanın yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle dava artı yoklu u nedeniyle usulden reddine karar vermi , kararın istinaf edilmesi üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 27/03/2025 tarih E.2025/56, K.2025/421 sayılı kararı ile davacının istinaf ba vurusunun HMK'nin 353/1/b maddesi gere ince esastan reddine karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"Dava, davacıya ait aracın davalı idarenin kusuru nedeniyle el konulması sonucunda u ranılan zararın tazmini talebine ili kindir.

"...davacının davalı T. Ü. 'dan satın aldığı aracın asi numarasının ba ka bir araçtan kaynakla nakil edilmek suretiyle yapılan sahtecilikle aracın kimli inin de i tirildi inin (change) belirlendi i, dava konusu araca el konuldu u,

...davalı çi leri Bakanlı na yönelik davanın da idarenin hizmet kusuruna dayanması nedeniyle yargı yolu nedeni ile ret kararı verilmesinin de yerinde olması"(T.C. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 36. Hukuk Dairesi 2023/334 Esas -2023/799 Karar)

Davalı kurum bir kamu tüzel ki isi olup kural olarak i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. derenin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı 2577 sayılı YUK 'nun 2/1-b maddesi gere ince idareye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

6100 sayılı HMK'nun 114/1.fıkra (b) bendine göre "Yargı yolunun caiz olması" dava artı olarak öngörülmü tür. 115/1.fıkra gere ince mahkeme dava artlarının mevcut olup olmadı ını, davanın her a amasında kendili inden ara tırır. 2. fıkraya göre mahkeme dava artı noksanlı ını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

2918 sayılı KTK'nun "Görevli ve Yetkili Mahkeme" ba lıklı 110. Maddesinin 1. fıkrasında, " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır" düzenlemesi bulunmaktadır.

"Her ne kadar, benzer davalara ili kin Uyu mazlık Mahkemesi kararlarında, araçların tesciline ili kin düzenlemenin 2918 sayılı KTK'da yer aldı ı, aynı kanununun 110.maddesinde, bu kanundan kaynaklanan davalarda adli yargının görevli oldu unun belirtildi i gerekçesi ile adli yargının görevli oldu u yönünde bir kanaate varılmı sa da, KTK'nın 110 maddesinde belirtilen "...bu kanundan kaynaklanan sorumluluk davaları" ifadesi ile aynı yasanın 85. maddesi ve devamında düzenlenen motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle hukuki sorumlulu un kastedildi i, oysa eldeki davada aracın tescili esnasında idarenin hizmet kusuru nedeniyle u ranılan zararın tazmininin talep edildi i, dolayısıyla 2918 sayılı KTK'nın 110. maddesine dayanılarak davanın adli yargıda görülmesi gerekti i gerekçesinin yerinde olmadı ı, davanın idari yargıda görülmesi gerekti i kanaatine varıldı ından ilk derece mahkemesince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken i in esasına girilerek yazılı ekilde hüküm kurulması isabetli görülmemi tir" (T.C. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Bam 25. Hukuk Dairesi Esas-karar No: 2023/401 - 2024/1107) (Danı tay 15. Dairesinin 2013/1608 Esas 2017/1575 Karar sayılı, 2013/1869 Esas 2016/5967 Karar sayılı ilamları, Yargıtay 4. Hukuk Dairesininin 27/12/2021 tarihli, 2021/24487 Esas, 2021/11120 Karar sayılı ilamı).

Somut olayda; davacı vekili, müvekkiline ait plakalı aracının davalı Emniyet Genel Müdürlü ü tarafından el konuldu unu, müvekkilinin zarara u radı ını belirterek davalı Emniyet Genel Müdürlü ünün hizmet kusurundan kaynaklı olarak tazminat talebinde bulundu u, idari eyleme kar ı davanın dare Mahkemesinde açılması gerekir. Bu kapsamda, eldeki davaya bakmaya yargı görevi olarak idari yargı görevlidir. Hal böyle olunca, Mahkememizce davanın 114/1-b maddesi gere ince yargı yolu caiz olmadı ından HMK 115/2. maddesi gere ince dava artı yoklu u nedeniyle usulden reddine,"

3. Davacı vekili, bu kez davacıya ait araca el konulmak suretiyle gerçekleştirilen eylem sonucunda 07/11/2023 tarih ve 83863 evrak kayıtlı ba vuruya süresi içinde cevap verilmeyerek reddine ili kin i lemin iptaline ve fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla imdilik 200.000 TL tutarında zararının idarece el koyma tarihi olan 01/06/2023 tarihinden itibaren i leyecek ve hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. Ankara 18. dare Mahkemesi 18/06/2025 tarih ve E.2025/816, K.2025/945 sayılı kararı ile, davanın derdestlik nedeniyle incelenmeksizin reddine karar vermi , kararın istinaf edilmesi üzerine, Ankara Bölge dare Mahkemesi 9. dari Dava Dairesi 09/10/2025 tarih ve E.2025/1487, K.2025/1442 sayılı kararı ile istinaf talebinin kabulüne, Ankara 18. dare Mahkemesince verilen 18/06/2025 tarihli ve E.2025/816, K.2025/945 sayılı kararın kaldırılmasına, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45/5. maddesi uyarınca yeniden bir karar verilmesini teminen, dava dosyasının Mahkemesine iadesine kesin olarak

karar vermi tir.

5. Ankara 18. dare Mahkemesi 20/11/2025 tarih ve E.2025/1757 sayılı kararı ile, uyu mazlı ın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Bakılan uyu mazlık, davacı tarafından satın aldı ı hususi aracın çalınmı ve de i tirilmı olması nedeniyle ceza soru turması kapsamında el konulmasında trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, maddi zararın tazmini istemiyle açılmı tir.

Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ma dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmı bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafik ile ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tir.

Nitekim Uyu mazlık Mahkemesi'nin 07.10.2024 tarih ve E:2024/429 K:2024/358 sayılı kararı da aynı yöndedir..."

6. Ankara 18. dare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası ekinde adli yargı dava dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmı tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa lamak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"Bu Kanun, trafik ile ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dı ndaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve e ya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu ta it trafi i için faydalanılan yerler ile,

b) Eri me kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun ba lantısını sa layan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

9. 2918 sayılı Kanun'un " ç i leri Bakanlı ının görev ve yetkileri" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

"(Ba lı ı ile Birlikte De i ik: 6/12/2019-7196/39 md.)

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücülerini ve bunlara ait belgeleri, sürücülerinin ve karayolunu kullanan di er ki ilerinin kurallara uyup uymad ını, trafik düzenlemelerinin ve çe itli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmad ını denetlemek.

b) Duran ve akan trafi i düzenlemek ve yönetmek.

c) El koydu u trafik kazalarında trafik kaza tespit tutana ı düzenlemek.

d) Trafik suçu i leyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli i lemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sa layacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil i lemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerinin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında ta ıtların ve sürücülerinin sicillerini tutmak, bunlara ili kin teknik ve hukuki de i iklikleri i lemek, i lettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve de erlendirmek.

i) Trafik kazalarının olu nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, de erlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sa lamak ve ilgili kurulu lara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta irketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmı olan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek de i iklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki de i iklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı erhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine i lenmesi ve kaldırılması i lemleri, bu de i iklik veya erhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kurulu ları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil i lemlerine esas te kil edecek bilgiler, ç i leri Bakanlı ı tarafından ilgili kamu kurum veya kurulu larından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak payla ılabilir. Bu fıkraya ili kin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait di er esaslar ile trafik kurulu larının, çalı ma ekil ve artları, görevlendirecek personelin nitelikleri, seçimi, çalı ma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar ç i leri Bakanlı ınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Tescil belgesi alma zorunlulu u" ba lıklı 19. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"Araç sahipleri araçlarını yönetmelikte belirtilen esaslara göre yetkili kurulu a tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadırlar. ..."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Araçların satı , devir ve tescili ile bu i lemlerle ilgili yetki ve sorumluluk" ba lıklı 20. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; De i tirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)

Tescil süreleri, satı ve devirler, noterlerin sorumlulu u ile ilgili esaslar unlardır:

a) Araç sahipleri,

1. (De i ik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kurulu una veya Emniyet Genel Müdürlü ünün belirleyece i kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine ba vurmak,

*2. (De i ik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sa lamak,
Zorundadırlar.*

b) Araçların giri i lemelerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kurulu una bildirmekle yükümlüdürler.

c) Tescil belgesi, aracın ba kasına satı veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin de i mesine kadar geçerli sayılır.

d) (De i ik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilm i araçların her çe it satı ve devirleri, satı ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu ta utlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadı nın tespit edilmesi ve ta it üzerinde satı ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmi tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çe it satı ve devirler geçersizdir.

Satı ve devir i lemi, siciline i lenmek üzere üç i günü içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil i lemi gerçekleştirilmi sayılır. Satı ve devir tarihi itibarıyla, 197 sayılı Motorlu Ta utlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti ba lar.

Yapılan satı ve devir i lemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ili kin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ili kin usul ve esasları belirlemeye Gelir dairesi Ba kanlı ı ve Emniyet Genel Müdürlü ü yetkili olup, bu kurumlar satı , devir ve tescile ili kin i lemelerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akı nı sa larlar. Satı ve devir i lemelerini yapanlar, bu i lemler sırasında edindikleri bilgileri if a ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.

Satı ve devir i lemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u veya Emniyet Genel Müdürlü ünün uygun gördü ü kamu kurum veya kurulu ları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılı ıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

(...)

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile di er yetkili kamu kurum ve kurulu ları tarafından satı ı yapılan araçların satı tutana nın bir örne i aracın kayıtlı oldu u trafik tescil kurulu larına üç i günü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sa layarak ilgili trafik tescil kurulu undan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde ba vurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlü ü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ili kin usul ve esasları belirlemeye ç i leri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

..."

12. 2918 sayılı Kanun'un "Belge ve plaka vermeye yetkili kurulu lar" ba lıklı 22. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985-KHK 245/8 md.; Aynen kabul: 28/3/1985-3176/8 md.)

Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:

a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çe itli anla malara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kurulu lara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,

b) Raylı sistemle çalı an araçların tescilleri, kullanıldı ı yerlere göre ait oldu u kurulu larca,

c) makinesi türünden araçların tescilleri;

1. Kamu kurulu larına ait olanlar ilgili kurulu larınca,

2. (De i ik: 17/10/1996-4199/10 md.) Özel veya tüzelki ilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dı nda kalan ve sanayi, bayındırlık ve di er kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,

d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç, l Trafik Komisyonlarından karar alınmak artı ile motorsuz ta tlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,

e) (Mülga: 13/2/2011-6111/57 md.; Yeniden düzenleme: 2/1/2017-KHK-680/52 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/51 md.) Jandarma Genel Komutanlı ı ile Sahil Güvenlik Komutanlı na ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlü ünçe,

Yapılır, belge ve plakaları verilir.

(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Birinci fıkrada sayılanlar dı nda kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, ki iselle tirilmesi, ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılı ı ile teslimi i lemleri Emniyet Genel Müdürlü ü veya ba lı trafik tescil kurulu larınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlü ü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas te kil edecek i lemleri elektronik ortamda bilgi payla ımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda olu turdu u bir ay süre ile geçerli tescile ili kin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel ki ileri, yapacakları i lemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde ba ka gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırabilirler. Araca ait ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlü ü tarafından belirlenen kamu kurum veya kurulu ları ile özel hukuk tüzel ki ilerine de yaptırılabilir. Bu i lemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

..."

13. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" ba lıklı 110. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"(De i ik: 11/1/2011-6099/14 md.)

leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır."

14. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmı olan Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin 28. maddesinde "Araçların Tescil Mecburiyeti"; 29. maddesinde "Tescile Yetkili Kurulu lar, Tescil çin Müracaat Etme ve Bildirme Mecburiyeti ile Süreleri"; 30. maddesinde "Tescil lemleri Mü terek Hükümleri"; 31. maddesinde "Yeni Kayıt"; 32. maddesinde "Tescil Belgesi ve Geçerlili i"; 33. maddesinde "Motorlu araç trafik belgesi ve geçerlili i"; "Tescile Dair Di er lemler" üst ba lı ı altındaki 36. maddesinde "Satı ve Devirler"; 37. maddesinde "Satı veya devir i lemi yapılan araçların tescil i lemleri"; 43.

maddesinde “Çalınan araçlar hakkında yapılacak işlemler”; 44. maddesinde “Çalınan, kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri de işlenen belge ve plakalar” ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun “ İdari Davaların Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı” başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

“ 1. (Değişiklik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (iptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari işlem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişiklik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artlarla mazlûmelerden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.”

B. Yargı Kararı

16. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, bu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir.

“... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmesi ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin askerlik işi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollalarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu Erişimi Üzerindeki Araç Trafik İnden Kaynaklanan Sorumlulukların, Özel Hukuk Alanına Girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdari tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2., 125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir...” (26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Kenan YA AR'ın Ba kanlı nda, Üyeler Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, davacının noter satı ı ve trafik tescil kayıtlarına güvenerek satın aldı ı aracın motor ve asi numaralarının de i tirilmi “change” araç oldu unun sonradan tespit edilerek el konulmasında, tescil ve denetim hizmetlerini gere i gibi yerine getirmeyen davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan maddi zararın tazmini istemiyle açılmış tır.

20. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ma dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

21. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

22. Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dı ı ki ilerin hileli i lemleri ile idare yanıltılarak trafi e tescilleri için gerekli i lemlerin hukuka aykırı ekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalı anlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü i lemesi kapsamında de erlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan do an sorumlulu un 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin araçların tesciline ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandı ı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk

davalarının adli yargı yerinde çözümleneceğinin açıkça belirtildiği; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ilişkin sorumluluk hükümlerini düzenleyen diğer kanunlara nazaran özel nitelikte olduğu ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konuyulmazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 18. dade Mahkemesinin baturusunun kabulü ile, Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 24/09/2024 tarih ve E.2024/32, K.2024/116 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Ankara 18. dade Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 24/09/2024 tarih ve E.2024/32, K.2024/116 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALI KAN'ın KARARI OYLARI ve OY ÇOKLU ÜYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Ba kan Vekili
Kenan
YARAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
BLR

Üye
Mustafa
EROL

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

KAR IOY

Uyu mazlık Mahkemesinin 15/02/2016 tarihli, E.2015/926, K.2016/50 sayılı kararındaki kar ı oy gerekçesinde belirtildi i gibi; "Uyu mazlık, davacıya ait araca, emniyet yetkililerince el konulması üzerine u ranıldı ı ileri sürülen maddi ve manevi zararın yasal faizi ile birlikte tazmini isteminden do mu tur.

Adli ve dari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle olu an olumsuz görev uyu mazlı ı üzerine sayın ço unluk görü ü do rultusunda "Uyu mazlı ın çözümünün 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince adli yargının görev alanında bulundu u" gerekçesiyle adli yargının görevli oldu una karar verilmi tir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesine 6099 sayılı Kanun'la eklenen 1. fıkra ile " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanun'dan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Eldeki uyu mazlık ise anılan Kanun hükmü kapsamında kalmamaktadır. Zira, 2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinde açıkça belirtildi i üzere Kanun motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle araç i letenin hukuki sorumlulu unu düzenlemektedir. Oysa ki somut uyu mazlıkta davacı, resmi senetle satın aldı ı araca emniyet yetkililerince el konulması sebebiyle u radı ı zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulundu unu ileri sürmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolunun açık oldu u belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı tir.

dare kural olarak yürüttü ü kamu hizmetiyle nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya i lemlerden do an zararlar dare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gere i tazmin edilmektedir.

darenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi indeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü i lemesi, geç i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekleştirilmekte ve idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açmaktadır.

Davalı kamu tüzel ki ili i olup; kural olarak, i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. Somut olayda, bu davalının kanun ile kendilerine verilmi bulunan görevleri gere i gibi yerine getirmedikleri ileri sürülmü tür. Görevin hiç veya gere i gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteli inde dir. dare'nin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gere ince dare'ye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Trafik tescil ve büro amirli i tarafından araç tesciline ili kin olarak yapılan i lemlerin idari nitelikte olup hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gere i gibi yapılmadı ı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre 2577 sayılı .Y.U.K 2/1-b maddesinde sayılan dava çe itlerinden olan eldeki tam yargı davasında uyu mazlı ın çözümünde idari yargı görevlidir.

Bu gerekçelerle uyu mazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın ço unlu un görü üne katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALI KAN

